

EVROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument zasedanja

A8-0149/2015

11.5.2015

POROČILO

o zahtevi za odvzem imunitete Viktorju Uspaskichu
(2014/2203(IMM))

Odbor za pravne zadeve

Poročevalka: Laura Ferrara

VSEBINAg

	Stran
PREDLOG SKLEPA EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽITEV	5
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	9

PREDLOG SKLEPA EVROPSKEGA PARLAMENTA

o zahtevi za odvzem imunitete Viktorju Uspaskichu (2014/2203(IMM))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju zahteve za odvzem imunitete Viktorju Uspaskichu, ki jo je dne 1. oktobra 2014 posredoval litovski generalni državni tožilec in ki je bila razglašena na plenarnem zasedanju 12. novembra 2014,
 - po zagovoru Viktorja Uspaskicha v skladu s členom 9(5) Poslovnika,
 - ob upoštevanju členov 8 in 9 Protokola št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije ter člena 6(2) Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami z dne 20. septembra 1976,
 - ob upoštevanju sodb Sodišča Evropske unije z dne 12. maja 1964, 10. julija 1986, 15. in 21. oktobra 2008, 19. marca 2010 in 6. septembra 2011 in 17. januarja 2013¹,
 - ob upoštevanju člena 62 ustave Republike Litve,
 - ob upoštevanju člena 5(2), člena 6(1) in člena 9 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve (A8-0149/2015),
- A. ker je litovski generalni državni tožilec odvzem poslanske imunitete poslancu Evropskega parlamenta Viktorju Uspaskichu zahteval zaradi predkazenskega postopka glede domnevnega kaznivega dejanja;
- B. ker člen 9 Protokola št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije določa, da poslanci Evropskega parlamenta uživajo na ozemlju svoje države imunitete, priznane poslancem parlamenta te države;
- C. ker člen 62 ustave Republike Litve in člen 22(3) statuta litovskega parlamenta (seimasa) določata, da se poslanca seimasa ne sme kazensko preganjati ali pripreti, niti se mu ne sme kako drugače omejevati svobode brez soglasja seimasa, razen če je bil zaloten pri kaznivem dejanju;
- D. ker je Viktor Uspaskich obtožen storitve kaznivega dejanja nespoštovanja sodišča po členu 232 kazenskega zakonika Republike Litve;

¹ Sodba Sodišča z dne 12. maja 1964 v zadevi Wagner proti Fohrmann in Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; sodba Sodišča z dne 10. julija 1986 v zadevi Wybot proti Faure in drugi, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; sodba Splošnega sodišča z dne 15. oktobra 2008 v zadevi Mote proti Parlamentu, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; sodba Sodišča z dne 21. oktobra 2008 v združenih zadevah Marra proti De Gregorio in Clemente, C-200/07 in C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; sodba Splošnega sodišča z dne 19. marca 2010 v zadevi Gollnisch proti Parlamentu, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; sodba Sodišča z dne 6. septembra 2011 v zadevi Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; sodba Splošnega sodišča z dne 17. januarja 2013 v zadevi Gollnisch proti Parlamentu, T-346/11 in T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.)

- E. ker ni dokazov, da gre za *fumus persecutionis*, tj. utemeljen sum, da je bil sodni postopek sprožen z namenom, da bi se poslancu politično škodovalo;
1. se odloči, da odvzame imuniteto Viktorju Uspaskichu;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj ta sklep in poročilo pristojnega odbora nemudoma posreduje litovskemu generalnemu državnemu tožilcu in Viktorju Uspaskichu.

OBRAZLOŽITEV

I. DEJSTVA

Viktor Uspaskich naj bi 28. julija 2013, medtem ko je odgovarjal na vprašanja novinarjev na letališču v Vilni, opisal sodnike, ki so 12. julija 2013 izrekli sodbo v kazenskem postopku, v kateri je bil spoznan za krivega, kot strahopetce, kriminalce in lutke.

Urad generalnega državnega tožilca je 7. avgusta 2013 uvedel predhodno preiskavo na podlagi navedb, da je bilo storjeno kaznivo dejanje v smislu člena 232 litovskega kazenskega zakonika. V skladu s tem členom se oseba, ki javno z dejanjem, ustno ali pisno žaljivo izrazi nespoštovanje sodišča ali sodnika, ki izvršuje sodno oblast, zaradi takega dejanja kaznuje z denarno kaznijo ali z odvzemom prostosti ali zaporom do dveh let.

V času domnevnega kaznivega dejanja je bil Viktor Uspaskich poslanec litovskega parlamenta (seimasa), zato je bila zahteva za odvzem njegove imunitete poslana seimasi. Medtem se je Viktor Uspaskich odločil kandidirati na volitvah v Evropski parlament, zaradi česar je bilo litovski vrhovni volilni komisiji poslano dovoljenje, da se uvede kazenski postopek zoper njega kot kandidata na volitvah v Evropski parlament.

Viktor Uspaskich je bil 25. maja 2014 izvoljen za poslanca v Evropskem parlamentu in je tako pridobil politično imuniteto, ki jo uživajo poslanci Evropskega parlamenta.

Posledično je litovski generalni državni tožilec, da bi lahko izvedli predkazenski postopek ali pripravili Viktorja Uspaskicha oziroma mu drugače omejili svobodo, predsedniku Evropskega parlamenta 1. oktobra 2014 poslal zahtevo za odvzem parlamentarne imunitete Viktorju Uspaskichu.

Predsednik Evropskega parlamenta je zahtevo razglasil na plenarnem zasedanju 12. novembra 2015 in jo posredoval Odboru za pravne zadeve.

Odbor za pravne zadeve je Viktorja Uspaskicha zaslišal 24. marca 2015.

II. ZAKONODAJA

(a) Predpisi EU

Primarna zakonodaja: Protokol št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije

Člen 8:

Zoper člana Evropskega parlamenta se ne sme začeti preiskave, ne sme biti priprt niti se zoper njega ne sme začeti sodnega postopka zaradi mnenja ali glasu, ki ga je izrekel pri opravljanju svojih dolžnosti.

Člen 9:

Med zasedanjem Evropskega parlamenta njegovi člani uživajo:

- (a) na ozemlju svoje države imunitete, priznane članom parlamenta te države;
- (b) na ozemlju vseh drugih držav članic imuniteto pred kakršnim koli priporom in sodnim postopkom.

Za člane velja imuniteta tudi medtem, ko potujejo do kraja zasedanja Evropskega parlamenta in nazaj.

Kadar je član zaloten pri storitvi kaznivega dejanja, sklicevanje na imuniteto ni mogoče in Evropskemu parlamentu ne preprečuje uresničevanja pravice do odvzema imunitete svojemu članu.

Poslovnik Evropskega parlamenta

Člen 6

Odvzem imunitete

1. Parlament pri izvajanju svojih pooblastil v zvezi s privilegiji in imunitetami ohranja integriteto kot demokratična zakonodajna skupščina in zagotoviti neodvisnost poslancev pri opravljanju njihovih nalog. Vsaka zahteva za odvzem imunitete se oceni v skladu s členi 7, 8 in 9 Protokola o privilegijih in imunitetah Evropske unije ter v skladu z načeli iz tega člena.

Člen 7

Zaščita privilegijev in imunitete

3. Zahteva za zaščito privilegijev in imunitete poslanca ni dopustna, če je bila v zvezi z istim sodnim postopkom že prejeta zahteva za odvzem ali zaščito imunitete omenjenega poslanca, ne glede na to, ali je bil takrat sprejet sklep.
4. Zahteva za zaščito privilegijev in imunitete poslanca se ne obravnava več, če je v zvezi z istim sodnim postopkom prejeta zahteva za odvzem imunitete tega poslanca.
5. V primerih, v katerih je bila sprejeta odločitev, da se privilegiji in imuniteta poslanca ne zaščitijo, lahko poslanec ob predložitvi novih dokazov vloži zahtevo za ponovno obravnavo. Zahteva za ponovno obravnavo ni dopustna, če je bil zoper odločitev začet postopek po členu 263 Pogodbe o delovanju Evropske unije ali če predsednik meni, da novi predloženi dokazi niso dovolj utemeljeni za ponovno obravnavo.

(b) Nacionalna zakonodaja

Ustava Republike Litve

(ki so jo državljani Republike Litve sprejeli na referendumu 25. oktobra 1992 in je začela veljati 2. novembra 1992)

Člen 62

Oseba poslanca seimasa je nedotakljiva.

Poslanec seimasa ne sme kazensko odgovarjati, ne sme biti priprt niti se mu ne sme kako drugače omejevati svobode brez soglasja seimasa.

Poslanec seimasa ne sme biti kazensko preganjan zaradi glasovanja ali govora v seimasu. Kljub temu se lahko zoper njega uvede redni kazenski postopek zaradi razžalitve ali obrekovanja.

Poslovnik (statut) parlamenta Republike Litve (seimasa)

(17. februar 1994, št. I-399)

(nazadnje spremenjen 23. aprila 2009, št. XI-228) (neuradni prevod)

Člen 22 – Imuniteta poslanca seimasa

1. Oseba poslanca seimasa je nedotakljiva.
2. Poslanec seimasa ne sme biti kazensko preganjan zaradi glasovanja ali govora v seimasu, se pravi na zasedanju seimasa, v odborih seimasa ali v komisijah ali poslanskih skupinah v seimasu; kljub temu se lahko zoper njega uvede redni kazenski postopek zaradi razžalitve ali obrekovanja.
3. Poslanec seimasa ne sme kazensko odgovarjati, ne sme biti priprt niti se mu ne sme kako drugače omejevati svobode brez soglasja seimasa, razen če je bil zaloten pri kaznivem dejanju. V takih primerih mora generalni državni tožilec o tem nemudoma obvestiti seimas.

Litovski kazenski zakonik

Člen 232 – Nespoštovanje sodišča

Oseba, ki javno z dejanjem, ustno ali pisno žaljivo izrazi nespoštovanje sodišča ali sodnika, ki izvršuje sodno oblast, se zaradi takega dejanja kaznuje z denarno kaznijo ali z odvzemom prostosti ali zaporom do dveh let.

III. OBRAZLOŽITEV PREDLAGANEGA SKLEPA

Imuniteta poslancev Evropskega parlamenta je zaščiten v skladu s členoma 8 in 9 Protokola št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije.

Da se poslancu Evropskega parlamenta prizna imuniteta v skladu s členom 8 Protokola (št. 7), se mora postopek nanašati na mnenje ali glas, ki ga je poslanec Evropskega parlamenta izrekel pri opravljanju svojih dolžnosti. Zato se v tem primeru ne uporablja člen 8 protokola, saj Viktor Uspaskich v času, ko so nastala dejstva, na katera se nanaša postopek, ni bil poslanec Evropskega parlamenta.

Ob upoštevanju člena 9(a) protokola in glede na to, da se je domnevno kaznivo dejanje zgodilo v Litvi, se uporablja litovsko pravo, konkretno člen 62 ustave Republike Litve.

Imuniteta se običajno odvzame, če kaznivo dejanje ni povezano z izvajanjem nalog poslanca – kar spada pod člen 9 protokola – pod pogojem, da ne gre za *fumus persecutionis*, tj. dovolj resen in utemeljen sum, da je bil primer sprožen z namenom, da bi se poslancu politično škodovalo.

Iz navedenih dejstev je mogoče sklepati, da je bilo domnevno kaznivo dejanje storjeno, preden je Viktor Uspaskich postal poslanec Evropskega parlamenta, ter da je predkazenski postopek že tekkel, ko je nastopil funkcijo poslanca Evropskega parlamenta. Sledi, da kazenski postopek zoper Viktorja Uspaskicha ni povezan z njegovim sedanjim mandatom poslanca Evropskega parlamenta. Poleg tega ni dovolj resnih in konkretnih razlogov za sum, da gre za *fumus persecutionis*.

IV. ZAKLJUČEK

Glede na navedeno in v skladu s členom 9(3) Poslovnika Odbor za pravne zadeve priporoča, da Evropski parlament Viktorju Uspaskichu odvzame imuniteto.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	6.5.2015
Izid končnega glasovanja	+: 12 -: 0 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Kostas Hrisogonos (Kostas Chrysogonos), Therese Comodini Cachia, Laura Ferrara, Dietmar Köster, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Pavel Svoboda, Tadeusz Zwiefka
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Luis de Grandes Pascual, Angel Džambazki (Angel Dzhambazki), Sylvia-Yvonne Kaufmann, Virginie Rozière